

The Prophets and Psalmists as Exegetes - Class # 8

For Torah in Motion - by Menachem Leibtag

Tehillim 107 & the reason for its recitation on Yom ha'Atzmaut

Intro: The custom in Israel is to recite Tehillim 107 before Maariv on erev Yom Atzmaut -

In this week's class, we try to explain why.

I. Methodology for 'long' chapters in Tehillim

What's the Header

What's the 'structure'

What's the point!

Let's look in Tehillim 107, in a regular siddur or Tanach

[i.e. not formatted]

And then search for a 'header'

א הַדּוֹ לַיהוָה כִּי-טוֹב : כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ.	1 'O give thanks unto the LORD, for He is good, for His mercy endureth for ever.'
ב יֹאמְרוּ, גְּאוּלֵי יְהוָה-- אֲשֶׁר גָּאֵלָם, מִיַּד-צָר.	2 So let the redeemed of the LORD say, whom He hath redeemed from the hand of the adversary;
ג וַיִּמְאַרְצוּתָם, קִבְּצָם : מִמִּזְרַח וּמִמַּעֲרָב; מִצָּפוֹן וּמִיָּם.	3 And gathered them out of the lands, from the east and from the west, from the north and from the sea.
ד תָּעוּ בַּמִּדְבָּר, בְּיִשְׁימוֹן דָּרָד; עִיר מוֹשָׁב, לֹא מָצְאוּ.	4 They wandered in the wilderness in a desert way; they found no city of habitation.
ה רָעֵבִים גַּם-צִמְאִים-- נִפְּשָׁם, בְּהֵם תִּתְעַטֵּף.	5 Hungry and thirsty, their soul fainted in them.
ו וַיִּצְעֲקוּ אֶל-יְהוָה, בְּצָר לָהֶם; מִמַּצּוֹקוֹתֵיהֶם, יִצִּילֵם.	6 Then they cried unto the LORD in their trouble, and He delivered them out of their distresses.

- ז וַיְדַרְיֵכֶם, בְּדֶרֶךְ יִשְׂרָאֵל -- לְלֶכֶת, אֶל-
עִיר מוֹשָׁב. 7 And He led them by a straight way, that they might go to a city of habitation.
- ח יוֹדוּ לַיהוָה חֲסָדוֹ; וְנִפְלְאוֹתָיו, לְבָנֵי
אָדָם. 8 Let them give thanks unto the LORD for His mercy, and for His wonderful works to the children of men!
- ט כִּי-הִשְׁבִּיעַ, נַפְשׁ שִׁקְקָה; וְנַפְשׁ רָעֵבָה,
מִלֵּא-טוֹב. 9 For He hath satisfied the longing soul, and the hungry soul He hath filled with good.
- י יֹשְׁבֵי, חֹשֶׁךְ וְצַלְמוֹת; אֲסִירֵי עֲנִי
וּבְרִזָּל. 10 Such as sat in darkness and in the shadow of death, being bound in affliction and iron--
- יא כִּי-הִמְרוּ אִמְרֵי-אֵל; וַעֲצַת עֲלִיוֹן
נֶאֱצוּ. 11 Because they rebelled against the words of God, and contemned the counsel of the Most High.

Etc.

Where did we find similar opening lines:

See Tehillim 106

- א הַלְלוּ-יְהוָה: הוֹדוּ לַיהוָה כִּי-טוֹב-
כִּי לְעוֹלָם חֲסָדוֹ. 1 Hallelujah. {N}
O give thanks unto the LORD; for He is good; for His mercy endureth for ever.
- ב מִי--יִמְלַל, גְּבוּרוֹת יְהוָה; יִשְׁמִיעַ,
כָּל-תְּהִלָּתוֹ. 2 Who can express the mighty acts of the LORD, or make all His praise to be heard?
- ג אֲשֵׁרֵי, שֹׁמְרֵי מִשְׁפָּט; עֹשֵׂה צְדָקָה
בְּכָל-עֵת. 3 Happy are they that keep justice, that do righteousness at all times.

Let's look now in the Hebrew for repeated phrases in 107

To help identify it's structure

[see PDF file]:

Then see formatted page

תהילים פרק קז	א	הזו ליהוה פי-טוב: כי לעולם חסדו.
ב		יאמרו, גאולי יהוה-- אשר גאלם, מיד-צר.
ג		ומארצות, קבצם: ממזרח וממערב; מצפון ומים.
ד		תעו במדבר, בישימון דרך; עיר מושב, לא מצאו.
ה		רעבים גם-צמאים-- נפשם, בהם תתעטף.
ו		ויצעקו אל-יהוה, בצר להם; ממצוקותיהם, יצילם.
ז		וידריכם, בדרך ישרה-- ללכת, אל-עיר מושב.
ח		יודו ליהוה חסדו; ונפלאותיו, לבני אדם.
ט		כי-השביע, נפש שקקה; ונפש רעבה, מלא-טוב.
י		ישבי, חשך וצלמות; אסירי עני וברזל.
יא		כי-המרו אמרי-אל; ועצת עליון נאצו.
יב		ויכנע בעמל לבם; כשלו, ואין עזר.
יג		ויצעקו אל-יהוה, בצר להם; ממצוקותיהם, יושיעם.
יד		יוציאם, מחשך וצלמות; ומוסרותיהם ינתק.
טו		יודו ליהוה חסדו; ונפלאותיו, לבני אדם.
טז		כי-שבר, דלתות נחשת; ובריחי ברזל גדע.
יז		אולים, מדרך פשעם; ומעונותיהם, יתענו.
יח		כל-אכל, תתעב נפשם; ויגיעו, עד-שערי מות.
יט		ויצעקו אל-יהוה, בצר להם; ממצוקותיהם יושיעם.
כ		ישלח דברו, וירפאם; וימלט, משחיתותם.
כא		יודו ליהוה חסדו; ונפלאותיו, לבני אדם.
כב		ויזבחו, זבחי תודה; ויספרו מעשיו ברנה.
כג	[יורדי הים, באניות; עשי מלאכה, במים רבים.
כד	[המה ראו, מעשי יהוה; ונפלאותיו, במצולה.
כה	[ויאמר--ויעמד, רוח סערה; ותרום גליו.
כו	[יעלו שמים, ירדו תהומות; נפשם, ברעה תתמוגג.
כז	[יחוגו וינועו, כשכור; וכל-חכמתם, תתבלע.
כח	[ויצעקו אל-יהוה, בצר להם; וממצוקותיהם, יוציאם.
כט		קם סערה, לדממה; ויחשו, גליהם.
ל		וישמחו כי-ישתקו; וינחם, אל-מחוז חפצם.
לא		יודו ליהוה חסדו; ונפלאותיו, לבני אדם.
לב		וירוממוהו, בקהל-עם; ובמושב זקנים יהללוהו.

===

לג		ישם נהרות למדבר; ומצאי מים, לצמאון.
לד		ארץ פרי, למלחה; מרעת, יושבי בה.
לה		ישם מדבר, לאגם-מים; וארץ ציה, למצאי מים.
לו		ויושב שם רעבים; ויכונו, עיר מושב.
לז		ויזרעו שדות, ויטעו כרמים; ויעשו, פרי תבואה.
לח		ויברכם וירבו מאד; ובהמתם, לא ימעיט.
לט		וימעטו וישחו-- מעצר רעה ויגון.
מ		שפך בוז, על-נדיבים; ויתעם, בתהו לא-דרך.
מא		וישגב אביון מעוני; וישם כצאן, משפחות.
מב		יראו ישרים וישמחו; וכל-עולה, קפצה פיה.
מג		מי-חכם וישמר-אלה; ויתבוננו, חסדי יהוה.

מסכת ברכות - דף נד, ב ...

אמר רב יהודה אמר רב: **ארבעה צריכין להודות:**

- יורדי הים,
- -הולכי מדברות,-
- ומי שהיה חולה ונתרפא-
- ומי שהיה חבוש בבית האסורים ויצא

III. Mizmor l'Todah - Psalm 100

- א** מִזְמוֹר לְתוֹדָה: הָרִיעוּ לַיהוָה,
כָּל-הָאָרֶץ.
- ב** עֲבֹדוּ אֶת-יְהוָה בְּשִׂמְחָה;
בָּאוּ לִפְנֵיו, בְּרִנָּה.
- ג** דָּעוּ-- כִּי יְהוָה, הוּא אֱלֹהִים:
הוּא-עָשָׂנוּ, וְלֹא (וְלוֹ) אֲנַחְנוּ-- עַמּוֹ,
וְצֹאן מִרְעִיתוֹ.
- ד** בָּאוּ שְׁעָרָיו, בְּתוֹדָה-- חֲצֹרְתָיו
בְּתִהְלָה; הוֹדוּ-לוֹ, בְּרָכוּ שְׁמוֹ.
- ה** כִּי-טוֹב יְהוָה, לְעוֹלָם
חֲסִדּוֹ; וְעַד-דָּר וָדָר, אֲמוּנָתוֹ.
- 1** A Psalm of thanksgiving.
Shout unto the LORD, all the
earth.
- 2** Serve the LORD with
gladness; come before His
presence with singing.
- 3** Know ye that the LORD He is
God; {N}
it is He that hath made us, and
we are His, His people, and the
flock of His pasture.
- 4** Enter into His gates with
thanksgiving, and into His
courts with praise; give thanks
unto Him, and bless His name.
- 5** For the LORD is good; His
mercy endureth for ever; and
His faithfulness unto all
generations.

Korban Todah in Vayikra chapter 7:

- יא** וְזֹאת תּוֹרַת, זֶבַח הַשְּׁלָמִים, אֲשֶׁר
יִקְרִיב, לַיהוָה.
- 11** And this is the law of the
sacrifice of peace-offerings, which
one may offer unto the LORD.

יב אִם עַל-תּוֹדָה, יִקְרִיבֶנּוּ--וְהִקְרִיב עַל-זֶבַח הַתּוֹדָה חֲלוֹת מִצּוֹת בְּלוֹלֹת בַּשֶּׁמֶן, וְרִקִּיקֵי מִצּוֹת מְשֻׁחִים בַּשֶּׁמֶן; וְסֹלֶת מֵרֶבֶכֶת, חֲלֹת בְּלוֹלֹת בַּשֶּׁמֶן.

12 If he offer it for a thanksgiving, then he shall offer with the sacrifice of thanksgiving unleavened cakes mingled with oil, and unleavened wafers spread with oil, and cakes mingled with oil, of fine flour soaked.

יג עַל-חֲלֹת לֶחֶם חֲמֵץ, יִקְרִיב קִרְבָּנוּ, עַל-זֶבַח, תּוֹדַת שְׁלָמִיו.

13 With cakes of leavened bread he shall present his offering with the sacrifice of his peace-offerings for thanksgiving.

יד וְהִקְרִיב מִמֶּנּוּ אֶחָד מִכָּל-קִרְבָּנוֹ, תְּרוּמָה לַיהוָה; לַכֹּהֵן, הַזֶּרֶק אֶת-דָּם הַשְּׁלָמִים--לוֹ יִהְיֶה.

14 And of it he shall present one out of each offering for a gift unto the LORD; it shall be the priest's that dasheth the blood of the peace-offerings against the altar.

טו וּבֶשֶׂר, זֶבַח תּוֹדַת שְׁלָמִיו--בְּיוֹם קִרְבָּנוֹ, יֵאָכֵל: לֹא-יִנִּיחַ מִמֶּנּוּ, עַד-בֹּקֶר.

15 And the flesh of the sacrifice of his peace-offerings for thanksgiving shall be eaten on the day of his offering; he shall not leave any of it until the morning.

טז וְאִם-נִדָּר אוֹ נִדְבָה, זֶבַח קִרְבָּנוֹ--בְּיוֹם הִקְרִיבוֹ אֶת-זֶבְחוֹ, יֵאָכֵל; וּמִמָּחֳרָת, וְהַנּוֹתֵר מִמֶּנּוּ יֵאָכֵל.

16 But if the sacrifice of his offering be a vow, or a freewill-offering, it shall be eaten on the day that he offereth his sacrifice; and on the morrow that which remaineth of it may be eaten.

IV. Simchat Yom Tov

A. Re: the commandment to keep Shavuot in Devarim chapter 16

ט שִׁבְעָה שָׁבָעַת, תִּסְפָּר-לָךְ: מִהַחֵל חֲרִמְשׁ, בְּקִמָּה, תִּחַל לִסְפֹּר, שִׁבְעָה שָׁבָעוֹת.

9 Seven weeks shalt thou number unto thee; from the time the sickle is first put to the standing corn shalt thou begin to number seven weeks.

י וְעָשִׂיתָ חַג שִׁבְעוֹת, לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ--מִסֹּת נִדְבַת יָדְךָ, אֲשֶׁר תִּתֵּן: כִּי אֲשֶׁר יְבָרַכְךָ ה'...

10 And thou shalt keep the feast of weeks unto the LORD thy God after the measure of the freewill-offering of thy hand, which thou shalt give, as God blesseth thee.

יא וְשִׂמַחְתָּ לִפְנֵי ה' אֱלֹהֶיךָ, אַתָּה וּבְנֶךָ וּבִתְךָ וְעַבְדְּךָ וְאִמְתְּךָ, וְהַלְוִי אֲשֶׁר בְּשַׁעְרֶיךָ, וְהַגֵּר וְהַיְתוֹם וְהָאֵלְמָנָה אֲשֶׁר בְּקִרְבְּךָ--בַּמָּקוֹם, אֲשֶׁר יִבְחַר ה' אֱלֹהֶיךָ לְשִׁכְּוֹ שְׁמוֹ, שָׁם.

11 And thou shalt rejoice before the LORD thy God, thou, & thy son, & thy daughter, & thy servant & maid-servant, and the Levite that is within they gates, & the stranger, & the fatherless, & the widow, that are in your midst in the place which that God shall choose to cause His name to dwell there.

יב וְזָכַרְתָּ, כִּי-עַבְדָּהְיִיתָ בְּמִצְרַיִם...

12 And thou shalt remember that thou wast a bondman in Egypt;

Rashi

(יא) לוי גר יתום ואלמנה – ארבעה שלי כנגד ארבעה שלך: **בנך ובתך ועבדך ואמתך. אם אתה משמח את שלי, אף אני משמח את שלך**

(יב) (וזכרת כי עבד היית –

על מנת כן פדיתוך שתשמור ותעשה את החקים האלה.

B. Re: the commandment to keep Succot in Devarim chapter 16

יג חג הסוכות תעשה לך, שבועת ימים: באספך--מגרגך, ומיקבך. יד ושמחת, בכתך: אתה ובנך ובתך, ועבדך ואמתך, והלוי והגר והיתום והאלמנה, אשר בשעריך...

13 Thou shalt keep the feast of tabernacles seven days, after that thou hast gathered in from thy threshing-floor and from thy winepress. 14 And thou shalt rejoice in thy feast, thou, and thy son, and thy daughter, and thy manservant, and thy maid-servant, and the Levite, and the stranger, and the fatherless, and the widow, that are within thy gates.

טו שבועת ימים, תחג לה' אלהיך, במקום, אשר יבחר ה': כי יברכה ה' אלהיך, בכל תבואתך ובכל מעשה ידך, והיית, אף שמחת.

15 Seven days shalt thou keep a feast unto the LORD thy God in the place which the LORD shall choose; because the LORD thy God shall bless thee in all thine increase, and in all the work of thy hands, and thou shalt be altogether joyful.

H. Rambam - Laws of Yom Tov 6:18 re: mitzvah to be happy on Yom Tov

רמב"ם - הלכות שביבת יום טוב ויח: כיצד: הקטנים, נותן להם קליות ואגוזים ומגדנות; והנשים, קונה להן בגדים ותכשיט כפי ממונו; והאנשים, אוכלין בשר ושתיין יין, שאין שמחה אלא בבשר, ואין שמחה אלא ביין.

וכשהוא אוכל ושותה, חייב להאכיל לגר ליתום ולאלמנה עם שאר העניים האמיללים. אבל מי שנועל דלתות חצרו ואוכל ושותה הוא ובניו ואשתו,

ואינו מאכיל ומשקה לעניים ולמרי נפש--אין זו שמחת מצוה, אלא שמחת כרסו.

... And when one eats & drinks [on Yom Tov], he is obligated to feed the stranger, widow & orphan together with the other poor and unfortunate- but he who locks the doors of his courtyard, and rejoicing only with his friends and family – while not caring and giving food and drink to the poor and to those with bitter souls; this is not the mitzvah of happiness, rather he is simply making his belly happy. In regard to this the prophet says.....